

Gemeenteraadsfractie Oudewater

Forum Samenleving/Ruimte d.d. 31 mei 2021

Agendapunt: Ter inzage liggende stukken, RIB “Pilot Jeugdbescherming Oudewater”.

Twee van de (7) te bereiken doelen in de pilot zijn:

- De rechtsbescherming van kinderen en ouders blijft ten minste even goed als nu en wordt waar mogelijk beter gegarandeerd;
- De tevredenheid van ouders en jeugdigen over het optreden van deze instanties stijgt;

Met name over deze twee (goede) doelstellingen de volgende vragen in relatie tot de rol van SAVE bij de begeleiding van kinderen.

Dank aan de CDA-fractie voor deze vragen. Dit zijn essentiële vraagstukken, zowel in de huidige situatie als bij het werken aan vernieuwing. De rechtsbescherming van alle betrokkenen is één van de kernpunten in het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (Ministerie van Justitie en Veiligheid en ministerie van VWS, dec. 2020). Voor geïnteresseerden voeg ik ook een advies toe dat mede door onze Stichting is geschreven in de landelijke discussie (Bruning en Van Montfoort, mei 2021).

In 2021 is de pilot overgegaan naar een permanente beweging van de regiogemeenten Utrecht-West, Samen Veilig Midden-Nederland (inclusief Veilig Thuis), William Schrikker Stichting en de Raad voor de Kinderbescherming. De titel is Bescherming in beweging Utrecht-West. Er is een verbinding met de andere regio's in Utrecht en met de landelijke overheid voor het Toekomstscenario.

Voor ‘begeleiding van SAVE’ moet onderscheid gemaakt worden tussen ‘SAVE begeleiding in een vrijwillig kader’ en begeleiding als er een maatregel van kinderscherming of jeugdreclassering geldt. SAVE begeleiding in een vrijwillig kader ging tot mei 2020 op basis van bovenregionale afspraken direct van Veilig Thuis naar SAVE, maar is wettelijk gezien een verwijzing door de gemeente. In het kader van deze pilot hebben de gemeenten Montfoort en Oudewater vanaf mei 2020 de verwijzingen naar zich toegetrokken. Ook de overige gemeenten in de regio Utrecht West zijn inmiddels met deze pilot gestart. Het gevolg voor Oudewater is dat er sindsdien vrijwel geen nieuwe verwijzingen meer naar SAVE in vrijwillig kader gedaan worden.

1. Op welke wijze en op welk moment kan het Stadsteam zicht houden op de rechtsbescherming van kinderen en ouders die onder begeleiding van SAVE vallen.

Tot mei 2020 nam Veilig Thuis veel beslissingen over een melding zonder dat er contact geweest was met het Stadsteam. Nu wordt er altijd overleg gepleegd en wordt iedere stap met het gezin besproken, tenzij er een acuut gevaarlijke situatie is.

SAVE in een vrijwillig kader gebeurt nog slechts incidenteel. Het Stadsteam is de verwijzer en volgt de begeleiding op de voet. Daarbij bewaakt het Stadsteam dat alle gezinsleden daadwerkelijk toestemming geven voor de begeleiding.

Als er een maatregel van kinderbescherming is uitgesproken ligt de formele zeggenschap en de verantwoordelijkheid bij de gecertificeerde instelling (SVMN, WSS, LdH). Inmiddels is de afspraak gemaakt dat de jeugdbeschermer eerst met het Stadsteam overlegt voordat wordt overgegaan tot uithuisplaatsing, zodat we samen met het gezin kunnen onderzoeken of er nog andere oplossingen zijn.

De rechtsbescherming van ouders en kinderen is met name in het geding wanneer instanties zoals Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instelling hun bevoegdheden gebruiken. Daar kan het Stadsteam of de gemeente niet direct invloed op uitoefenen. Als het Stadsteam of de gemeente horen dat een gezinslid vindt dat haar of zijn rechten worden geschonden, bespreken we dit in een samenwerkingsbijeenkomst met SAVE. Dat leidt niet altijd tot een oplossing waar iedereen tevreden over is, maar regelmatig gaan de jeugdbeschermer en de medewerker van het Stadsteam praten met de gezinsleden en andere betrokken instanties en komt er een aanpak die meer aansluit bij het gezin.

2. Op welke wijze houdt het Stadsteam zicht op de tevredenheid van ouders met kinderen die begeleiding van SAVE krijgen.

Het Stadsteam volgt de begeleiding door contact te houden met de gezinsleden en door op vaste tijden de voortgang met het gezin en SAVE te evalueren. Als er een maatregel geldt, ligt de zeggenschap bij de jeugdbescherming. In de pilot biedt het Stadsteam ook de gezinnen die te maken hebben met een maatregel een gesprek aan over de stand van zaken en over eventuele wensen voor de toekomst.

3. Op welke wijze kunnen ouders die klachten hebben over de begeleiding van SAVE deze bij het Stadsteam uiten en wat kan het Stadsteam daarmee om de tevredenheid over – en het vertrouwen in – SAVE te verbeteren.

In het kader van de pilot kan ieder gezinslid een gesprek met het Stadsteam vragen, ook al is er een maatregel van kracht. Het Stadsteam bespreekt klachten of onvrede met SAVE. Ook hier geldt weer: de ervaring is dat het vaak tot verbetering leidt, maar niet altijd. Als er een maatregel geldt, ligt de zeggenschap bij de jeugdbescherming.

4. Kunnen ouders die ontevreden zijn over de begeleiding van SAVE een andere begeleiding kiezen ?

In een vrijwillig kader wel. Als er een maatregel van jeugdbescherming is niet. Een ouder kan wel aan de GI vragen om een andere (gezins)voogd en ook kan de ouder vragen om over te gaan naar een andere GI (bijv. van SVMN naar het Leger des Heils). Maar de GI kan dat weigeren. De ouder kan dan een beroep doen op de rechter en dan is het afhankelijk van wat de rechter beslist. Het Stadsteam pleit in de pilot voor het uitgangspunt dat ouders en kinderen wel een keuze hebben. Het kan niet altijd. Soms wil de ene ouder een andere begeleider, maar de andere ouder of het kind niet. Bij een maatregel komt het soms voor dat een ouder verschillende keren een andere jeugdbeschermer wil en dan wordt er een grens gesteld. Jammer genoeg is er soms ook nauwelijks keuze doordat de instanties helemaal vol zitten.